

Ingen tvil om at krigens fortsatte

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

etter 10. juni 1940, sier general Roscher Nielsen

Tyskerne var også klar over at det
gjaldt våpenstillstandsavtale,
ikke fredsavtale.

Sensasjon i dagens rettsmøte: Forsvareren har fått
avskrift av avtalen fra en fenrik, Roscher Nielsen,
fra «en av samfunnets bærme».

Det var stor tilstrømning til retts-
lokalet i dag da man skulle fortsette
bevisopptagelsen i saken mot «mi-
nister» Skancke.

Med en gang dørene ble åpnet ble
de ca. 25 sitteplasser i lokale nr. 5
besatt.

Blant tilhørerne i dag er en rekke
jurister, blant dem høyesterettsadvoka-
tene Henrik Bergh og Follestad.

Rettsmøtet begynte med at det ble
oppløst at man manglet rettsvitne. Men
administratoren, dommer Dick Henrik-
sen erklærte at protokollføreren måtte
kunne fungere her hvor offentligheten
allikevel var så fylldig representert.

Deretter ble det avsagt kjennelse for
at den del av rettsforhandlingene som
gjelder forståelse av avtalen mellom
den tyske og den norske overkomman-
do av 10. juni 1940 og spørsmålet om
krigen mellom Tyskland og Norge slut-
tet i 1940, skal være offentlig.

Første vitne var generalmajor Ragn-
vald Roscher Nielsen

Avskrift av avtalen legges fram.

Det ble straks en diskusjon om hva
den gikk ut på, den avtale vitnet på
norsk side undertegnet med den tyske
oberst i generalstaben Buschenhagen.

Skanckes forsvarer, dr. juris. J.
Øvergaard ber da om å få lese en
avskrift av avtalen som han nu har fått
fått i. — Den forligger ikke, sa for-
svaren, i granskningskomiteens inn-
stilling.

Vitnet forteller at han også anonymt
for noen dager siden hadde fått tilsendt
en avskrift av avtalen. Han kunne ikke
nu si om avskriften var riktig. Vitnet
hadde 5 eksemplarer i 1940 og de ble
overlevert general Ruge.

Administrator vil ha rede
på hvor denne avskrift skriver seg
fra. Kan ikke denne avtale skaffes i
original?

Forsvareren: Den burde jo
det. Jeg har fått avskriften av en
fenrik som deltok i kampene i Nord-
Norge.

Vitnet: Ja, jeg vet jo ikke hvil-
ken autoritet den mann hadde.

Det blir til at man skal komme til-
bake til avskriftens riktighet etterat
generalmajor Roscher Nielsen har for-
klart seg.

Avtalen som ble lest opp, var holdt
i svært alminnelige vendinger, om at
våpnene legges ned og at de norske
stridskrefter i 6. divisjon på grunn av
sin krigsførsel skulle få ærefulle be-
tingelser. Det var videre bestemmelse
om krigsfanger og materiell og en for-
pliktelse til ikke å ta kampen opp igjen
mot tyskerne.

Det heter videre at i tilfelle tvil om
forståelsen skal den tyske tekst gjelde.

Forsvareren peker på at såvidt
han kan se er det bare en divergens. I
den tyske tekst står «samtlige norske
stridskrefter», mens i den norske står
det bare «norske stridskrefter».

Forsvareren stiller deretter general-
major Roscher Nielsen følgende kon-
krete spørsmål: Når og av hvem fikk
de i oppdrag å undertegne denne av-
tale?

Vitnet forklarer at han var for-
varschef for Sør-Hålogaland og fortel-
ler om tilbaketrekningen til Liland, der
han av en polsk kaptein fikk beskjed
om at det var slutt på Narvikfronten.
Han fikk så beskjed, han trodde det var
8. juni, om at det skulle treffes en av-
tale med tyskerne om en våpenstil-
standsavtale. 9. juni kom det beskjed
fra tyskerne om at de var villige til det-
te. De betinget seg at det skulle sendes
en offiser med fullmakt til Trondheim.

(Fortsettes side 2, spalte 5)
(Skanckesaken —)

Generalmajor Roscher Nielsen
avgir forklaring.

114294

Vitner som venter på å bli innkalt. Fra venstre generaløyntnant Ruge, general-
major Ljungberg og fhv. utenriksminister Halvdan Koht.

Ingen tvil om at krigen fortsatte

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

etter 10. juni 1940, sier general Roscher Nielsen

Tyskerne var også klar over at det gjaldt våpenstillstandsavtale, ikke fredsavtale.

Sensasjon i dagens rettsmøte: Forsvareren har fått
avskrift av avtalen fra en fenrik, Roscher Nielsen,
fra «en av samfunnets bærme».

Det var stor tilstrømning til rettslokalet i dag da man skulle fortsette bevisopptagelsen i saken mot «minister» Skancke.

Med en gang dørene ble åpnet ble de ca. 25 sitteplasser i lokale nr. 5 besatt.

Blant tilhørerne i dag er en rekke jurister, blant dem høyesterettsadvokatene Henrik Bergh og Follestad.

Rettsmøtet begynte med at det ble opplyst at man manglet rettsvitne. Men administrator, dommer Dick Henriksen erklærte at protokollføreren måtte kunne fungere her hvor offentligheten allikevel var så fyldig representert.

Derefter ble det avsagt kjennelse for at den del av rettsforhandlingene som gjelder forståelse av avtalen mellom den tyske og den norske overkommando av 10. juni 1940 og spørsmålet om krigen mellom Tyskland og Norge, sluttet i 1940, skal være offentlig.

Første vitne var generalmajor Ragnvald Roscher Nielsen

Avskrift av avtalen legges fram.

Det ble straks en diskusjon om hva den gikk ut på, den avtale vitnet på norsk side undertegnet med den tyske oberst i generalstaben Buschenhagen.

Skanckes forsvarer, dr. juris. J. Øvergaard ber da om å få lese en avskrift av avtalen som han nu har fått fatt i. — Den forligger ikke, sa forsvareren, i granskningskomiteens innstilling.

Vitnet forteller at han også anonymt for noen dager siden hadde fått tilsendt en avskrift av avtalen. Han kunne ikke nu si om avskriften var riktig. Vitnet hadde 5 eksemplarer i 1940 og de ble overlevert general Ruge.

Administrator vil ha rede på hvor denne avskrift skriver seg fra. Kan ikke denne avtale skaffes i original?

Forsvareren: Den burde jo det. Jeg har fått avskriften av en fenrik som deltok i kampene i Nord-Norge.

Vitnet: Ja, jeg vet jo ikke hvilken autoritet den mann hadde.

Det blir til at man skal komme tilbake til avskriftens riktighet etterat generalmajor Roscher Nielsen har forklart seg.

Avtalen som ble lest opp, var holdt i svært alminnelige vendinger, om at våpnene legges ned og at de norske stridskrefter i 6. divisjon på grunn av sin krigsførsel skulle få ærefulle betingelser. Det var videre bestemmelse om krigsfanger og materiell og en forpliktelse til ikke å ta kampen opp igjen mot tyskerne.

Det heter videre at i tilfelle tvil om forståelsen skal den tyske tekst gjelde.

Forsvareren peker på at såvidt han kan se er det bare en divergens. I den tyske tekst står «samtlige norske stridskrefter», mens i den norske står det bare «norske stridskrefter».

Forsvareren stiller derefter generalmajor Roscher Nielsen følgende konkrete spørsmål: Når og av hvem fikk De i oppdrag å undertegne denne avtale?

Vitnet forklarer at han var forvarssjef for Sør-Hålogaland og forteller om tilbaketrekningen til Liland, der han av en polsk kaptein fikk beskjed om at det var slutt på Narvikfronten. Han fikk så beskjed, han trodde det var 8. juni, om at det skulle treffes en avtale med tyskerne om en våpenstillstandsavtale. 9. juni kom det beskjed fra tyskerne om at de var villige til dette. De betinget seg at det skulle sendes en offiser med fullmakt til Trondheim.

(Fortsettes side 2, spalte 5)

(Skanckesaken —)

Generalmajor Roscher Nielsen
avgir forklaring.

Kongen inspiserer kongyachten «Norge» i Portsmouth. Hans Majestet ledsages av Mr. Charles Nicholson, sjefen for firmaet som foretar ominnredningen av «Norge».

Reginald Harris - engelsk olympiahåp i sykling.

Spesialtjeneste til Aftenposten.

London, 1 august.

(UP.) «Storbritannia vinner i alle fall en gullmedalje i London neste år», erklærer medlemmene i det britiske sykkelforbundet da en engelsk mann, Reginald Harris, tok hjem sprintverdensmesterskapet i Paris i juli, — for første gang på 25 år.

Harris er fra Manchester, er 27 år gammel og har vunnet det britiske sprintmesterskapet tre ganger. Han forbauset hele den britiske sykkelverden da han etter en 10 års karriere som syklist gikk inn i hæren, og ble akadet så meget i kampene i Nord-Afrika, at ingen ventet å se ham bak et sykkelstyre igjen. Som tanksoldat i den åttende armé, kom han så vidt fra det med livet da han ble reddet ut av en brennende tank. Han ble dimittert på grunn av invaliditet.

Men Harris ga seg ikke. Han begynte å småtrene, og var snart i full vigør igjen. Da krigen sluttet, begynte han å trene for alvor og vant tre britiske mesterskap på rad. At det ikke

Frankrike, Nederland og Belgia, hver weekend.

Han har vist at han er en fremragende banesyklist, men samtidig er han Storbritannias beste landeveissyklist, og innen britiske sykkelkreter regner man med at han er den raskeste mann som har syklet i Storbritannia i de siste tyve årene. For kort tid siden satte han ny britisk rekord på en kvart engelsk mil med tiden 26.6 og slo dermed Syd Couzens rekord fra 1927.

Harris som er den av de britiske syklistene som kjenner mest til den kontinentale taktikken i baneritt, er kommet i top-form akkurat i den rette perioden. De fleste sykkeleksperter hevder at en sykkelrytter er på sitt beste i 27-års alderen og at han da er i stand til å holde seg på toppen i en tre års tid. Hvis dette holder stikk, skulle Harris ha gode chanser til å sikre seg en gullmedalje i 1000 meter baneritt under de olympiske leker neste år.

De olympiske sykkeløpene går på Herne Hill i sør-øst London, og Harris har den store fordel at han kjenner banen meget godt. Det er hjemmebane for ham, og han har høstet mange triumfer der. Dette gjør at både sykkelforbundet og publikum venter å se Storbritannias flagg på seiersmasten når 1000 meter-rittet er avviklet.

George Chandler.

Valda Osborn

Englands nye håp i kunstløp.

Spesialtjeneste til Aftenposten.

London i november.

(UP.) Blapt Storbritannias fremtidige kunstløpersker er den 13-årige Valda Osborn et av de mest omtalte navn. Den unge dame går på skole i Twickenham utenfor London, og hennes store mål er med tiden å overta Barbara Ann Scotts verdensmestertittel.

Trass i sin ungdom er Valda gammel i traden blant de britiske kunstløperskene. Hun begynte å gå på skøyter da hun var to og et halvt år, og etter som årene har gått har hun utviklet seg fabelaktig, og nu er hun kommet så langt at hun skal delta i de britiske uttagningene til de olympiske mesterskapene i St. Moritz, og ekspertene regner med at hun skulle ha gode chanser til å bli med på laget som skal forsvare England i Sveits.

Hun er en meget itherdig dame, og har ligget i trening seks timer om dagen siden august måned. På grunn av treningen har hun fått tilleggsrasjoner av matvarer, men rasjoneringsmyndighetene sa stopp da foreldrene søkte om ekstrakort på tekstilvarer. Og nu snører hele familien punkter for at Valda kan få de draktene hun trenger til den store konkurransen.

Valda har selvfølgelig sine idealer. Hennes mannlige forblide er sveltseren Hans Gerschweiler, og på spinnesiden er det Cecilia Colledge som er det store idealet. Den tidligere verdensmesterinnen er som kjent proff for tiden og opptre i en isrevy i London, og det er vel ikke en gang nødvendig å nevne at Valda Osborn hører til stamgjestene på isrevyen. Hun sier selv at hun går dit så ofte hun kan for å få nye impulser.

Både Valda og hennes mor vil at

Fortsatt fra 1. side.

Skankesaken -

til den tyske overkommando og en til general Dietl på Narvikfronten. Det var dog forutsetningen at den avtale som ble truffet i Trondheim skulle gjelde. Oberstløytnant Wrede Holm ble sendt til Bjørnefjell, mens vitnet fikk ordre fra general Ruge om å dra til Trondheim. Tyskerne hadde satt en bestemt frist da vedkommende offiser skulle være i Trondheim, og vitnet ble hentet med tysk fly i Målsnes. Dette var 10. juni. Før vitnet reiste fikk han instruks av general Ruge. Hans fullmakt, som var meddelt muntlig gikk ut på å forhandle om våpenstilstand for de norske landstridskrefter som var i Norge. Noen skriftlig fullmakt hadde vitnet ikke.

Det var tidligere truffet en våpenstillstandsavtale av general Hvinden-Haug og her ble det forlangt æresord for å slippe krigsfangenskap. Vitnet ble instruert om å prøve å unngå dette og hvis kravet ble fastholdt skulle han prøve å bevirke at flest mulig av offiserene slapp dette. Ellers fikk han pålegg om å bruke «sunt vett» og forsøke å få mest mulig ut av det.

Om møtet med de tyske offiserer i Britannia i Trondheim sier vitnet at det som her hendte står meget klart i vitnets erindring fordi dette jo var en elendommelig situasjon. Det sto oppstilt 8-10 offiserer som vitnet ble forestilt for og en major og en løytnant ble avgitt som vitnets personlige oppvakting.

Det sto hele tiden klart for oberst Buchenhagen at vitnet bare kunne og ville forhandle på vegne av de norske landstridskrefter. Vitnet ble uttrykkelig spurt om «stridskreftene og Luftvåpnet ville fortsette kampen utenfor landets grenser og til det svarte han: «Jeg går ut fra det som en selvfølge».

Det var helt klart at det her gjaldt en avtale om våpenstillstand og ikke dreide seg om noen fredsavtale. Hverken på tysk eller norsk side forelå det den ringeste tvil om dette og om at krigen mellom de to land fortsatte.

Oberst Buchenhagen sa da også: Det er det vi har gått ut fra, og det er på dette grunnlag at vi har utarbeidet vårt forslag til overenskomst.

Forsvareren: Mener De at avtalens ordlyd stemmer med det De her har forklart, at det var en begrenset avtale for landstridskreftene?

— Ja, absolutt.

Forsv.: Men her står det i den tyske tekst: «samtlige norske stridskrefter».

— På dette tidspunkt fantes det ikke andre norske stridskrefter enn 6. divisjon. De øvrige var reist fra landet.

Forsvareren trekker også fram at det i avtalen står «transportmidler til sjøs».

Hertil svarer vitnet, at også landstridskreftene trenger transportmidler til sjøs. Det er som kjent mange fjorder i Nord-Norge.

Vitnet understreker gang på gang under den videre eksaminasjon at han bare forhandlet på 6. divisjons vegne.

Forsvareren sier at her er det bestemmelse om losvesen og meget annet. Det ser ut som dette gjelder hele Norge.

Vitnet: Ja, det er mulig det. Men når tyskerne satte dette som betingelse for å undertegne en våpenstillstandsavtale, så var det ikke annet å gjøre enn å undertegne.

Avskriften er fra «en av samfunnets bærmere»!

Da forsvareren går nærmere inn på avtalens ordlyd, sier vitnet: Jeg skulle gjerne ville se avtalen i original.

På foranledning av administrator forklarer vitnet igjen at han har fått avskriften anonymt. Det sto skrevet med maskin: «Etter denne avtale var Norge ikke lenger i krig med Tyskland. Gjemt er ikke gjemt. Fra en av «samfunnets bærmere».

Administrator: Ja, da kan en vel ikke uten videre gå ut fra at avskriften er autentisk.

— Nei, det er iallfall en viss grunn til å stille seg noe skeptisk!

Det blir spørsmål om hvor forsvareren har fått sin avskrift og vitnet repliserer: Det er kanskje samme kilde!

Vitnet vet ikke om ordlyden av avtalen ble meddelt den norske regjering.

Han blir spurt av administrator om den forklaring generalen nu har avgitt foreligger i noe offentlig dokument.

— Nei, svarer vitnet. Dette er første gang jeg blir spurt om disse ting. Neste vitne blir generalmajor Ljungberg.

Nytt overfall i natt.

En ung mann ble i natt ved 0.30-tiden slått ned i Universitetsgata. Han ble funnet av en forbipasserende og var stygt forslått. Overfallsmannen ble grepet kort etter. Han hadde ikke stjålet fra den overfalte.

To skoleelever ble overfalt i går kveld